

Lebo ste milosťou spasení skrze vieru, a to nie zo seba, je to dar Boží Efezkým 2:8

Lebo sa zjavila milosť Božia, spasiteľná všetkým ľuďom ktorá nás vyučuje,... Titovi 2:11–12

Nemali by sme prehliadať, že Písmo nielen spasenie, ale aj pravý, skutočný kresťanský život dáva do súvisu s milosťou. Duchovný život sa môže udržiavať, rozvíjať a priviesť k dokonalosti iba pôsobením tej istej Božej milosti ako aj spása. Jeho milosť nás vyučuje a vedie životom. Peter napomína: „rastite v milosti“ (2. Petrov 3:18). Každé zjavovanie duchovných právd, všetko vystríhanie a káznenie, všetky inštrukcie, pokarhania a napomenutia sú súčasťou tohto vyučovania a života v milosti Jeho vykúpených a ospravedlnených. Rast v duchovnom živote prichádza jedine skrze Božiu milosť.

Boží zákon je dobrý, svätý, spravodlivý a dokonalý (Rim 7:12). Dokonale vyjadruje požiadavky Božej vôle na život človeka. Zákon však nedokázal a nedokáže človeka zdokonaľiť, vypôsobiť v ľuďoch posvätenie a život podľa noriem Božej vôle. Zákon nás nedokáže vyučiť ako zbožne žiť. Dôvodom je ľudský hriech. Problém spočíva v tom, že prikázania sú človeku nariadené, ale ľudské srdce je porušené hriechom, a človek nedokáže tieto sväté požiadavky zákona vo svojej vlastnej sile naplniť (Rímskym 8:3). Preto sme museli zákonu zomrieť, lebo „zákon panuje nad človekom dotiaľ, dokiaľ žije (človek)“ (Rímskym 7:1). Zákonu sme zomreli skrze vieru v evanjelium a skrze stotožnenie s Kristom v jeho smrti, aby sme neboli pod zákonom, ale pod milosťou: „moji bratia, aj vy ste usmrtení zákonu skrze telo Kristovo, aby ste boli vlastníctvom inému, tomu, ktorý to vstal z mŕtvych“ (Rímskym 7:4 a Rim 7:1–6). To, že nie sme pod zákonom, však neznamená, že sme bez zákona. Teraz sme v zákone Kristovi (1. Korinským 9:20-21).

Zákon nedokázal spôsobiť zbožný život v človeku, bol iba naším pestúnom, vedúcim nás ku Kristovi. Keď už sme prišli ku Kristovi, nepotrebujeme viac pestúna. „Ale odkedy prišla viera, nie sme viac pod pestúnom“ (Galatským 3:24–25). Kristus je zdroj milosti. Teraz je to milosť, ktorá nás učí posvätenému spravodlivému životu (Títovi 2:11–14), a je to Svätý Duch prebývajúci vo veriacom, ktorý nás uschopňuje žiť spravodlivo a zbožne. Dostali sme dar Ducha (Gal 3:2+5), máme Ducha Kristovho (Rim 8:9), tak už nechodíme podľa tela, ale podľa Ducha (Rim 8:1). Svätý Duch nie je iba ukazovateľom na kresťanovej ceste ukazujúcim k vysokým ideálom kresťanského zbožného života. On je Božia osoba prebývajúca vo veriacom („prebýva u vás a bude vo vás“, Ján 14:17; tiež Rim 8:9; 1. Kor 3:16). Zákon také niečo vôbec nepozná.

Ježiš hovorí: „...*Ja som prišiel nato, aby mali život a aby mali hojnosť*“ (Ján 10:10). Prišiel „*plný milosti a pravdy*

“ (Ján 1:14). Milosť, ktorá sa stala skrze Neho, znovuzrodzuje, dáva nový život a vyučovaním ho ďalej robí plným a bohatým. Keď Boh zo svojej milosti spasí človeka, nenechá ho jeho vlastnému úsiliu dokončiť toto nádherné dielo. On sám dokončí to, čo započal (Flp 1:6). Počiatkom tohto diela bolo spasenie z milosti, jeho pokračovaním vyučovanie milosťou a dokončenie večný život z milosti. Ako On hriešnikovi poskytuje milosť ku spaseniu, rovnako aj potom je to Jeho milosť, ktorá ďalej vedie a dovŕšuje život spaseného. V oboch prípadoch je milosť rovnako dôležitá a On ju rovnako hojne poskytuje aj v ďalšom pozemskom živote. Toto je pravda, ktorá by kresťanmi nemala byť zanedbávaná.

Milosť sa vysvetľuje rôznym spôsobom. Možno by sme slovo milosť mohli chápať aj nasledovne: „Milosť je nezaslúžené, ničím neobmedzené pôsobenie Božej lásky k človeku, a to najmä k tomu, ktorý sa skrze Ježiša Krista spolieha na Boha“. Môžeme povedať, že milosť je pôsobenie Božej lásky. „Lebo tak miloval Boh svet, že svojho jednorodeného Syna dal“ (Ján 3:16). V liste Židom (2:9) je uvedené, že toto vydanie Syna na smrť za každého sa stalo „milosťou Božou“. Tak ako je Božia láska nekonečná, tak aj Jeho milosť je nekonečná. Milosť prúdi z Jeho lásky. Je nevyčerpatelná a nikdy nezlyhá.

Existuje všeobecná Božia milosť. Boh zaopatruje celé svoje stvorenstvo, dáva dážď aj slnečné svetlo, stará sa aj o bezbožných a hriešnych. Všetko, čo ľudia potrebujú k životu, pochádza z jeho ruky. Táto Božia opatera a starostlivosť o stvorenstvo stále trvá, hoci je čiastočne zadržovaná a obmedzovaná hriechom. Boh je milostivý aj tým, že zhovieva so svojím súdom nad svetom a ľudským hriechom a dáva hriešnikom čas urobiť pokánie. „A či pohrdaš bohatstvom jeho dobrotivosti, znášateľnosti a zhovievavosti nevediac, že tá dobrota Božia vedie ku pokániu?“ (Rim 2:42, tiež 2. Petrov 3:9).

Existuje spasiteľná Božia milosť, ktorú Boh prejavuje iba tým, ktorí uverili v Ježiša Krista, „aby v nasledujúcich vekoch ukázal nesmierne bohatstvo svojej milosti dobrotou na nás v Kristu Ježišovi“ (Ef 2:7). Je to milosť, ktorú prejavuje iba svojim deťom (Ján 1:12-13 a tiež Žd 12:7-8).

Božia láska je vyjadrená Jeho milosťou. Milosť je Božia láska v činnosti, v praxi, v praktickom jednaní s človekom. Tak ako je Božia láska nekonečná, tak aj Jeho milosť je nekonečná. Milosť prúdi z Jeho lásky. Je nevyčerpatel'ná a nikdy nezlyhá. Človek nemôže ničím prispieť k tomu, čo Boh vo svojej milosti koná v jeho prospech. Žiadnym skutkom si nemôže vyslúžiť milosť. Je to Boh, ktorý milostivo koná skôr, ako by človek niečo urobil pre neho. Milosť, preukázaná Bohom, je zo strany človeka bez zásluh.

Milosť je priazeň preukázaná tým, ktorí si zasluhujú pravý opak. Zaslúžili sme si smrť, „ale Boh tak dokazuje svoju lásku naproti nám, že keď sme my ešte boli hriešnikmi, Kristus zomrel za nás“. Každý hriešnik je Boží nepriateľ, a práve vtedy „...keď sme boli nepriateľmi, boli sme zmierení s Bohom skrze smrť jeho Syna,...“ (Rímskym 5:20). Avšak na to, aby Boh mohol

preukázať hriešnikovi priazeň, bolo treba uspokojiť všetky nároky Božej spravodlivosti.

Keby hriešnik sám mal uspokojiť Božiu spravodlivosť, musel by zomrieť, lebo podľa zákona „odplata za hriech je smrť“ (Rímskym 6:23). Ak by však hriešnik zomrel, už by nebola príležitosť, aby mu Boh prejavil svoju lásku. Preto, aby bola Božia spravodlivosť naplnená (uspokojená) a Božia láska k človekovi sa mohla v plnosti prejať, musel sám Boh urobiť to, čo bolo k tomuto potrebné. Presne toto sa udialo na golgotskom kríži. Božia láska našla cestu, ako uspokojiť spravodlivé požiadavky Jeho zákona a prejať tak hriešnikovi neobmedzenú milosť (Boh tak miloval svet, že dal svojho jednorodeného...). Božia spravodlivosť je naplnená a Jeho láska k človekovi sa môže neobmedzene prejať. „V tomto je láska: nie že by sme my boli milovali Boha, ale že on miloval nás a poslal svojho Syna ako zmierenie za naše hriechy“ (1. Ján 4:10). „...milosť vám a pokoj od Boha Otca a od nášho Pána Ježiša Krista, ktorý dal sám seba za naše hriechy, aby nás vytrhol z prítomného veku zlého podľa vôle Boha a nášho Otca“ (Galatským 1:3-4).

Oddelene od Kristovej smrti na kríži Boh nemôže pristupovať, a ani nepristupuje k hriešnikovi inak ako na základe zákona a spravodlivosti. Keď Kristus zomrel, naplnil celú požiadavku zákona a Božia láska môže teraz úplne voľne prúdiť k ospravedlneným hriešnikom. Toto je veľká cena, ktorú zaplatil Boží Syn v utrpení kríža, aby Božia láska mohla pôsobiť voľne v milosti. Toto nás vedie k detailnejšiemu pochopeniu Božej milosti.

Milosť je láska pôsobiaca v Kristovej spravodlivosti tým, že pokuta za hriech už bola zaplatená. Milosť nie je iba vyjadrenie ľútosti a milosrdenstva z Božej strany. Nie je to odsunutie spravodlivosti niekde nabok a prehliadnutie hriechov, ktoré mali byť potrestané. Je to odpustenie hriechu preto, lebo celý dlh už bol zaplatený niekým iným – Ježišom Kristom, Božím

milovaným jednorodeným Synom na golgotskom kríži. Toto je najpodstatnejšie a najzákladnejšie na Božej milosti prejavujúcej sa voči nám. Božia milosť vo všetkých ohľadoch spočíva na tejto skutočnosti a základe. Oddelene od zmierčej smrti Ježiša Krista niet pre ľudí spasiteľnej a vyučujúcej Božej milosti.

Ježiš Kristus nezrušil zákon, ale naplnil. Toto umožnilo, že Boh môže novým spôsobom jednať s tými, ktorí skrze vieru v Jeho dielo prichádzajú k nemu. Veriaci nie sú pod zákonom, pretože pokuta za hriech, ktorá je spravodlivou požiadavkou zákona, bola už zaplatená. Sú pod milosťou.

Z Písma vieme, že Boh zhovieva so súdom nad nevykúpenými. To je všeobecná milosť. Božia spasiteľná milosť je len pre veriacich v Ježiša Krista. Základným zámerom Božej milosti je ospravedlniť hriešnika. Keďže ospravedlnenie je podmienené vierou v Ježiša Krista (Rímskym 3:26), je zrejmé, že spasiteľná Božia milosť je účinná iba pri tých, ktorí veria. „Preto z viery, aby bolo podľa milosti,...“ (Rímskym 4:16). Viera v Ježiša Krista je podmienkou pôsobenia Božej milosti pri človeku.

Milosť k nám prišla skrze Ježiša Krista. Bez neho pre nás niet milosti. „A z jeho plnosti sme my všetci vzali, a to milosť za milosť. Lebo zákon je daný skrze Mojžiša; milosť a pravda stala sa skrze Ježiša Krista“ (Ján 1:16–17). Všetko, čo je výsledkom milosti, je späť s Ním, dané Ním, v Ňom a skrze Neho. V Kristu Ježiši sú všetky požehnania v ponebeských oblastiach (Ef 1:3). V Ňom „máme vykúpenie skrze jeho krv, odpustenie hriechov podľa bohatstva jeho milosti, ktorú rozhojnil oproti nám“ (Efezkým 1:7–8). Každý, kto v Neho verí, je „ospravedľovaný ... zdarma jeho milosťou, skrze vykúpenie, vykúpenie v Kristu Ježišovi“ (Rímskym 3:24). Kto vierou prijíma Syna Božieho, Ježiša Krista, prijíma s Ním aj dary milosti.

Milosť je teda Božie konanie, ktoré spôsobuje vznik (zrod), udržiavanie a vzrast nového stvorenia. „Takže ak je niekto v Kristovi, je novým stvorením; drevne pominulo, hľa, všetko je nové. Ale to všetko z Boha, ktorý nás zmieril sám so sebou skrze Ježiša Krista“ (2. Kor 5:17–18). Boh k nám môže svoju nekonečnú lásku prejavovať iba preto, lebo Pán Ježiš plne uspokojil nároky Božej spravodlivosti. Keďže milosť prišla skrze Ježiša Krista, iba tí, ktorí ho prijali sú pod milosťou.

Redakčne spracované podľa publikácie J. F. Strombeck „Milosť vyučujúca“